

Akutní plicní embolie – současné možnosti intervenční léčby

Hana Voběrková, Viktor Kočka, Josef Kroupa

Kardiologická klinika, 3. lékařská fakulta Univerzity Karlovy a Fakultní nemocnice Královské Vinohrady, Praha

Akutní plicní embolie (PE) je časté a život ohrožující onemocnění, jehož mortalita je stále nepřiměřeně vysoká. Katetrizační léčba plicní embolie patří mezi rychle se rozvíjející oblasti intervenční medicíny a již nyní je na některých specializovaných pracovištích dostupná. Cílem přehledového článku je stručné představení intervenční léčby akutní PE širší odborné veřejnosti, informování o jejím současném postavení ve světle platných Doporučených postupů a v neposlední řadě také nastínění budoucího možného rozvoje této oblasti.

Klíčová slova: akutní plicní embolie, katetrizační léčba, lokální trombolýza, aspirační trombektomie, perkutánní pulmonální intervence.

Acute pulmonary embolism – current options of catheter-directed treatment

Acute pulmonary embolism (PE) is a common and life-threatening condition with inappropriately high mortality rates. Catheter-directed treatment (CDT) for acute PE is a rapidly evolving field of interventional medicine and is already available in some specialized centers. The aim of this review article is to briefly introduce CDT for acute PE to a wider professional community, to provide information on its status in the light of current guidelines, and, last but not least, to outline possible further development in this field.

Key words: acute pulmonary embolism, catheter-directed treatment, local thrombolysis, aspiration thrombectomy, percutaneous pulmonary intervention.

Úvod

Akutní plicní embolie (PE) je časté a život ohrožující onemocnění s incidencí 39–115 případů/100 000 obyvatel/rok (1), které představuje velkou výzvu pro zdravotníky různých specializací. Z klinického hlediska je zcela zásadní časná stratifikace pacientů dle závažnosti plicní embolie a rizika časného úmrtí. Na základě zhodnocení hemodynamické nestability, klinických parametrů, dysfunkce pravé komory srdeční (PKS) a biomarkerů poškození myokardu (troponin, natriuretické peptidy) jsou pacienti klasifikováni do tří kategorií – vysoké riziko, střední riziko (podkategorie vyšší – a nižší střední) a nízké riziko časného úmrtí. Úměrně tomuto riziku je volena adekvátní farmakologická léčba (1). Bohužel i přes včasné

zahájení a správně vedenou farmakoterapii zůstává mortalita pacientů s akutní PE nepřiměřeně vysoká, a to zejména u pacientů s vysokým a středním rizikem časného úmrtí (2, 3). Celá situace bývá v klinické praxi navíc neřídka komplikována pacienty s vysokým rizikem krvácení nebo kontraindikací k podání systémové trombolýzy (reperfuční léčba). Tyto okolnosti vedou k tomu, že je reperfuční léčba užívána u méně než jedné poloviny všech pacientů s vysokým rizikem časného úmrtí (4, 5). Pozornost odborné veřejnosti se tak v posledních letech obrací k léčbě intervenční.

Hlavním smyslem a cílem perkutánní pulmonální (plicní) intervence (PPI) je rychlé, efektivní rozpuštění či odstranění krevních sraženin z plicního řečiště, a tím snížení dotí-

DECLARATIONS:

Ethical principles compliance:

The authors attest that their study was approved by the local Ethical Committee and is in compliance with human studies and animal welfare regulations of the authors' institutions as well as with the World Medical Association Declaration of Helsinki on Ethical Principles for Medical Research Involving Human Subjects adopted by the 18th WMA General Assembly in Helsinki, Finland, in June 1964, with subsequent amendments, as well as with the ICMJE Recommendations for the Conduct, Reporting, Editing, and Publication of Scholarly Work in Medical Journals, updated in December 2018, including patient consent where appropriate.

Conflict of interest and financial disclosures:

HV has no conflict of interest. The HC declares a consultative activities for Medtronic in the field of structural interventions (TAVI) and lecturing activities for Abbott Vascular, Terumo and Philips. JK declares consulting activities for B. Braun in the field of coronary interventions and is a minority shareholder of Medtronic.

Funding/Support:

Supported by Ministry of Health projects No. NU23-02-00446, INTERCARDIS (Intervention treatment of life-threatening cardiovascular diseases, reg. no. CZ.02.1.01/0.0/0.0/16_026/0008388), COOPERATIO 207029 and UNCE/MED/002.

Cit. zkr: Interv Akut Kardiol. 2023;22(4):189–193
<https://doi.org/10.36290/kar.2023.025>

Článek přijat redakcí: 30. 6. 2023

Přijato po 1. přepracování: 18. 8. 2023

Článek přijat k tisku: 4. 10. 2023

MUDr. Josef Kroupa, Ph.D.

josef.kroupa@fnkv.cz